

SKA.
by

3.



Věstník ministerstva vnitra ČESKOSLOVENSKÉ SOCIALISTICKÉ REPUBLIKY

V Praze dne 9. února 1970

Částka 4

O B S A H

Část I.

5. Nařízení ministra vnitra ČSSR o působnosti pasového oddělení cizineckého odboru MV ČSSR.
6. Nařízení ministra vnitra ČSSR, kterým se vydávají pokyny pro vyšetřování trestných činů opuštění republiky podle § 109 trestního zákona.

ROČNÍK 1970

12. února 1970

SKA

ČÁST I.

5

Nařízení

ministra vnitra ČSSR

ze dne 9. února 1970

o působnosti pasového oddělení cizineckého odboru MV ČSSR

K realizaci bodu II/3/b usnesení vlády ČSSR ze dne 8. října 1969 č. 266, kterým bylo uloženo zajistit koordinaci jednotného provádění pasové politiky v celém státě, v dohodě s ministry vnitra ČSR a SSR, v souladu s čl. 27 odst. 1 ústavního zákona o čs. federaci č. 143/1968 Sb. a podle § 1 písm. a) zákona č. 166/1968 Sb., o vymezení působnosti ČSSR ve věcech vnitřního pořádku a bezpečnosti

stanovím:

I.

Pasové oddělení cizineckého odboru ministerstva vnitra ČSSR je koordináčním orgánem v oblasti pasové politiky s touto působností:

1. Přípravuje podklady pro úpravu otázek týkajících se pasových věcí, které jsou v pravomoci ministerstva vnitra ČSSR.
2. Zpracovává návrhy interních předpisů závažnější povahy.
3. Zabezpečuje písemný i osobní styk s federálními orgány při řešení zásadních otázek pasové politiky.
4. Účastní se příprav mezistátních dohod a ujednání týkajících se pasové problematiky.
5. Přípravuje náměty pro vládní komisi zřízenou usnesením vlády ČSSR ze dne 8. října 1969 č. 266, o bezdevizovém styku s kapitalistickými státy, prováděném při zachování reciprocit v oblasti kulturních, vědeckých a školských styků.
6. Podle potřeby připravuje a projednává návrhy styku národních pasových orgánů s výkonnými orgány federální správy zpravodajské služby a federální kriminální ústředny.

II.

Při plnění svých úkolů pasové oddělení cizineckého odboru ministerstva vnitra ČSSR úzce spolupracuje s pasovými orgány republikových ministerstev vnitra.

III.

K zabezpečení řádného výkonu koordináční činnosti je náčelník cizineckého odboru ministerstva vnitra ČSSR oprávněn požadovat od pasových orgánů republikových ministerstev vnitra podklady k připravovaným úpravám a návrhům, popřípadě si je opatřovat v dohodě s republikovými ministerstvy vnitra účastí při prověrkách a na poradách pořádaných jejich pasovými orgány.

IV.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Čj. SV-94/40-70.

Ministr vnitra ČSSR:
Ing. Radko KASKA v. r.

10

30

Nařízení
 ministra vnitra ČSSR
 ze dne 6. února 1970,
 kterým se vydávají pokyny pro vyšetřování trestných činů
 opuštění republiky podle § 109 trestního zákona

Orgány trestního řízení jsou v současné době postaveny před úkol v přiměřeně krátké době řešit postih několika desítek tisíc pachatelů trestného činu opuštění republiky podle § 109 trestního zákona, kteří nevyužili dobrodiní amnestie presidenta republiky ze dne 27. května 1969 a ve stanoveném termínu do 15. 9. 1969 se zpět do ČSSR nevrátili, nebo neuvedli svůj pobyt v zahraničí do souladu s čs. zákony, případně se tohoto trestného činu dopustili po vyhlášení amnestie. Dále bude nutné trestně postihnout též určitý počet osob, které odjely do zahraničí na dlouhodobé výjezdní doložky a které v rozporu s ustanovením § 1 odst. 5 vyhlášky ministerstva vnitra ČSSR a ministerstva zahraničních věcí z 9. 10. 1969 č. 115/1969 Sb. se nevrátily do 31. 12. 1969 do republiky a jejichž případným žádostem o povolení výjimky nebylo vyhověno.

K zajištění urychleného vyšetřování trestných činů opuštění republiky podle § 109 tr. zák., kterého se dopustily tyto osoby, v souladu s čl. 27 odst. 1 ústavního zákona o čs. federaci č. 143/1968 Sb. a podle § 1 písm. a) zákona č. 166/1968 Sb., o vymezení působnosti ČSSR ve věcech vnitřního pořádku a bezpečnosti, v dohodě s ministerstvy vnitra ČSR a SSR a s generálním prokurátorem

stanovím:

I.

Organizační zajištění

1. Pro vyšetřování trestných činů opuštění republiky se zřídí s působností pro obvody krajských měst u krajských správ SNB a s působností pro obvody okresů u okresních oddělení Veřejné bezpečnosti speciální vyšetřovací skupiny složené z vyšetřovatelů StB, operativních a administrativních pracovníků (písařek). Speciální vyšetřovací skupiny není třeba zřizovat u těch útvarů, kde počet případů opuštění republiky toho nevyžaduje.
2. Vedoucí speciálních vyšetřovacích skupin jmenuje náčelník krajské správy SNB, který také po dohodě s náčelníkem vyšetřovacího odboru StB stanoví počty pracovníků speciálních vyšetřovacích skupin po dohodě s náčelníky vyšetřovacích odborů StB krajských správ SNB a s přihlédnutím k počtu případů opuštění republiky tak, aby vyšetřování probíhalo s největším urychlením a bylo uzavřeno v krátké době.
3. Do speciálních vyšetřovacích skupin se vedle dosavadních vyšetřovatelů StB dočasně přidělí a za podmínek uvedených v § 28 odst. 3 zákona č. 70/1965 Sb., o Sboru národní bezpečnosti, budou jmenováni vyšetřovatelé StB především pracovníci z řad operativy StB, výkonných příslušníků VB a s přihlédnutím k situaci na úseku vyšetřování VB též vyšetřovatelé VB.
4. Náčelníci krajských správ SNB zajistí pro speciální vyšetřovací skupiny vhodné umístění, materiálně technické vybavení, zajistí mobilnost skupiny a ubytování přechodně přidělených pracovníků.
5. Pracovníci zařazení do speciálních vyšetřovacích skupin jsou přímo podřízeni vedoucímu této skupiny. Případné požadavky jednotlivých služeb na ně jsou uplatňovány zásadně prostřednictvím vedoucích speciálních vyšetřovacích skupin. V otázkách vyšetřování jsou speciální vyšetřovací skupiny metodicky řízeny náčelníkem odboru vyšetřování StB krajské správy SNB.

II.

Postup při vyšetřování trestných činů opuštění republiky podle § 109 trestního zákona

6. Krajské odbory a oddělení pasů a víz předají vyšetřovacím odborům krajských správ SNB seznamy a spisový materiál osob, které bez povolení opustily území republiky nebo bez povolení zůstaly v zahraničí a do ČSSR se nevrátily; u osob, které požádaly o prodloužení pobytu, předají tento materiál až po rozhodnutí o žádosti.

7. Vyšetřovací odbory krajských správ SNB roztřídí osoby uvedené v seznamu a stanoví pořadí důležitosti tak, aby přednostně byl speciálními vyšetřovacími skupinami zajištěn postih osob, které v zahraničí poškozují zájmy ČSSR a ostatních socialistických zemí nebo se takové činnosti dopustily již na území ČSSR, dále osob, které zanechaly v ČSSR opuštěný byt a majetek nebo mají závazky vůči státu nebo občanům ČSSR.

8. Speciální vyšetřovací skupiny konají vyšetřování o trestném činu opuštění republiky s výjimkou

- a) případů, v nichž pachatelé jsou nositeli utajovaných skutečností nebo prominentními osobami,
- b) případů, v nichž jde o souběh s jiným trestným činem, k jehož vyšetřování jsou věcně příslušnými vyšetřovateli StB
- c) případů trestného činu podle § 109 odst. 3 tr. zák.

9. Věci uvedené pod písm. a) až c) bodu 8 vyšetřují vyšetřovací odbory StB krajských správ SNB.

10. Trestní stíhání zahájí vyšetřovatel StB na základě „hlášení o opuštění republiky“, které obdrží od příslušného krajského odboru nebo oddělení pasů a víz. Aby se předešlo možným omylům, budou krajské odbory a oddělení pasů a víz spolu s hlášením o opuštění republiky předkládat vyšetřovacím odborům i doklady o výsledku provedených prověrek, které potvrdily trvalou nepřítomnost osoby na území republiky, dále předloží doklady o tom, že povolení pobytu v zahraničí nebylo této osobě československými zastupitelskými úřady prodlouženo, případně, že žádost o takové prodloužení byla zamítnuta nebo udělené prodloužení již skončilo.

11. Na základě soustředěných materiálů rozhodne vyšetřovatel StB o dalším postupu; při vyšetřování postupuje podle trestního řádu.

12. Zpravidla půjde o řízení proti uprchlému. Proto v těchto případech zajistí vyšetřovatel ve smyslu ustanovení § 36 odst. 1 písm. d) tr. řádu vždy ustanovení obhájce.

13. V průběhu přípravného řízení vyžádá vyšetřovatel k osobě obviněného pracovní politickou charakteristiku zaměstnavatele (nebo národního výboru), opis rejstříku trestů, případně záznamy operativních evidencí, opatří další důkazy k osobě pachatele a shromáždí dostupný dokumentační materiál, např. korespondenci zaslanou do ČSSR.

14. K objasnění věci pak provede vyšetřovatel v nezbytném rozsahu i výslech svědků.

15. Důkazní řízení a objasňování věci zaměří vyšetřovatel zejména na objasnění těchto okolností:

- kdy, na jakou dobu a do kterého státu obviněný odcestoval,
- kde se obviněný v současné době zdržuje, zda se pokusil uvést svůj pobyt v zahraničí do souladu s čs. zákony a případně zda má v úmyslu vrátit se zpět do ČSSR,
- důvody, které vedly k opuštění republiky,
- zda došlo k ohrožení státního, hospodářského nebo služebního tajemství,
- jaké jsou majetkové poměry obviněného, případně zda se jeho majetek nestal předmětem machinací a zda má k osobám žijícím na území republiky vyživovací povinnost a jak ji plní,
- celková charakteristika obviněného a jeho stručné životopisné údaje.

16. Zjistí-li vyšetřovatel StB, že jsou dány podmínky pro zajištění majetku (§ 347 tr. ř.), učiní prokurátorovi návrh na jeho zajištění.

17. Jestliže vyšetřovatel z výsledku vyšetřování zjistí okolnosti, které nasvědčují tomu, že obviněný má vyživovací povinnost vůči opuštěným dětem, popřípadě jiným osobám (druhému manželu apod.), poučí oprávněného o jeho právech a způsobu jejich uplatnění. Nelze-li tak učinit, sdělí zjištěné údaje písemně odboru sociálního zabezpečení příslušného ONV podle místa bydliště oprávněného.

18. V průběhu vyšetřování bude vyšetřovatel věnovat pozornost též tomu, co se stalo s občanským průkazem, s vojenskou knížkou, případně s legitimací KSC obviněného. Pokud některý z těchto dokladů v průběhu vyšetřování zjistí, postoupí jej příslušnému okresnímu oddělení VB, resp. okresní vojenské správě, či okresnímu výboru KSC. Získá-li konkrétní údaje o těchto dokumentech, informuje o tom zmíněné orgány. Negativní zjištění nesděluje.

19. Pokud vyšetřovatel v průběhu přípravného řízení zjistí okolnosti nasvědčující tomu, že obviněný se dopustil ještě dalšího doposud nepostiženého trestného činu kriminální povahy, k jehož vyšetřování není sám věcně příslušný, postoupí zpravidla příslušné podklady věcně a místně příslušné součásti VB, případně prokuratuře. Sám přistoupí k trestnímu stíhání pro tento další skutek pouze tehdy, jestliže by postoupení věci bylo zřejmě nevhodné, podstatně by ztěžovalo náležité objasnění apod.

20. Operativní pracovníci přidělení k speciálním vyšetřovacím skupinám, kteří nebudou ustanoveni do funkcí vyšetřovatelů StB, budou plnit zejména tyto úkoly:

- soustřeďovat poznatky nasvědčující případnému úniku utajovaných skutečností a po operativních liniích StB činit opatření k bližšímu prověření jednotlivých případů a vyvození potřebných závěrů,
- zabezpečovat výběr a soustředění poznatků, které by mohly mít význam z hlediska zpravodajských zájmů. Takové poznatky postupují příslušným složkám,
- pro potřeby speciální vyšetřovací skupiny plnit úkoly operativního charakteru, zejména prověrky k osobám, jejichž ztotožňování a jiné podobné úkoly,
- plnit pokyny vyšetřovatelů ve smyslu § 164 odst. 5 tr. ř.

III.

Trestné činy opuštění republiky spáchané po dni, který stanoví republikovní ministři vnitra, budou opět vyšetřovat pouze vyšetřovací odbory StB krajských správ SNB.

IV.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Čj. SV-15/40-70.

Ministr vnitra ČSSR:
Ing. Radko KASKA v. r.